

Infrastructure and Civic Politics Affecting the Democratic Development of Communities in Ratchaburi Province

Benyarat Supapongngamsiri¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
23/04/2023	24/04/2024	26/04/2024	27/04/2024

Abstract

The research subject civil politics affecting the development of community democracy in Ratchaburi Province had objectives 1) to study the level of civic politics and community democracy 2) to analyze factors in the development of civil politics affecting the process, and 3) to propose guidelines for civic politics towards the development of community democracy in Ratchaburi Province. The research used a mixed research method, used questionnaire of 400 people, using Taro Yamane's sample formula. and interview 10 persons, they were selected purposively.

The research results indicated that: 1) Opinions regarding basic information factors and civil political factors of total of 8 aspects, at a high level ($\bar{X}$ =3.68, S.D.=1.018) Including self-responsibility and dependability, Respect for the rights of people, difference, the principle of equality and the rules, Social and public responsibility, Economic and social infrastructure, and Physical and environmental characteristics. And the level of opinions the development of community democracy in 7 areas was at a high level ($\bar{X}$ =3.95, S.D.=0.865) Including The village or community was the center, emphasizing the participatory process, cooperation among three parties, consistent with community, process and continuous, A driving mechanism, and Coordinates and connects sub-district. 2) The analysis of Basic data and political factors in the civil sector of 8 areas that affect the development of democracy in communities was economic and social infrastructure(X_1), self-responsibility and self-reliance(X_3), respect for the principle of equality(X_6), responsibility for society and the public(X_8), having regression coefficients of 0.512, 0.402, 0.372, and 0.315, prediction coefficients (R^2) equals 0.94, was able to

¹ Patumthani University, Email- benyarat196600@gmail.com

predict the results 88 percent with statistical significance at the .05 level. The multiple regression analysis equation in raw score form: $\hat{Y}=9.032+0.512(X_1)+0.402(X_3)+0.372(X_6)+0.315(X_8)$. For the prediction equation in the form of standard scores. The results were 0.658, 0.441, 0.334, and 0.312. The multiple regression analysis equation could be written in standard score: $\hat{Z}=0.658(X_1)+0.441(X_3)+0.334(X_6)+0.312(X_8)$ and 3) Guidelines for improvement: the activity should be organized to create cooperation and make decisions together, through cultural and community development activities.

Keyword : Civic Politics Community Democracy Development Ratchaburi Province

โครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมืองที่ส่งผลต่อ การพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี

เบญญารัตน์ ศุภางค์งามสิริ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง โครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับการเมืองภาคพลเมืองและประชาธิปไตยของชุมชน 2) วิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมือง และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน วิธีวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามประชาชนในจังหวัดราชบุรี จำนวน 400 คน ได้จากการใช้สูตรกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์อำเภอกำนันจำนวน 10 คนโดยเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยข้อมูลพื้นฐาน และปัจจัยการเมืองภาคพลเมือง รวม 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=1.018) เรียงลำดับจากมากไปน้อยเป็นดังนี้ ความรับผิดชอบตนเองและพึงได้ เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพความแตกต่าง เคารพหลักความเสมอภาค เคารพกติกา รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม และลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.865) เรียงลำดับจากมากไปน้อยเป็นดังนี้ ยึดหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ยึดหลักความร่วมมือ 3 ฝ่าย (ท้องที่ ท้องถิ่นและชุมชน) ต้องสอดคล้องกับวิถีของชุมชน มีลักษณะเป็นกระบวนการและมีความต่อเนื่อง จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนเพื่อเป็นกรรมการกิจการสภา ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และประสานเชื่อมโยง เวทีตำบล จังหวัดระดับชาติเพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลัง 2) โครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมือง รวม 8 ด้านที่มีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ตัวแปรโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม(X_1) ความรับผิดชอบตนเองและพึงได้(X_3) เคารพหลักความเสมอภาค(X_6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม(X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.512 0.402 0.372 และ 0.315 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.94 สามารถทำนายผลได้ร้อยละ 88 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ $\hat{Y}=9.032+0.512(X_1)+0.402(X_3)+0.372(X_6)+0.315(X_8)$ สำหรับสมการพยากรณ์ใน

¹มหาวิทยาลัยปทุมธานี, Email- benyarat196600@gmail.com

รูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์จากมากไปน้อย 0.658 0.441 0.334 และ 0.312 ตามลำดับ สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้ $\hat{Z}=0.658(X_1)+0.441(X_3)+0.334(X_6)+0.312(X_8)$ และ 3) แนวทางเพื่อการปรับปรุง ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันตัดสินใจร่วมกัน โดยผ่านกิจกรรมด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาแนวคิดและการแสดงออกที่สอดคล้องกับการเมืองภาคพลเมือง

คำสำคัญ : การเมืองภาคพลเมือง การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน จังหวัดราชบุรี

บทนำ

การกระจายอำนาจและการพัฒนาตามทัศนะของ Fred W. Riggs ได้กล่าวถึงระบบการปกครองของไทยเดิมเป็นแบบอำมาตยาธิปไตยหรือระบบข้าราชการประจำ หมายถึง การปกครองซึ่งอำนาจการบริหารเริ่มต้นตั้งแต่การวางนโยบายไปจนถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติและการจัดการงบประมาณขึ้นอยู่กับข้าราชการประจำ ในขณะที่อำนาจการเมืองก็ขึ้นอยู่กับข้าราชการทหาร (Daniel Arghiros, 2001) ปัจจุบันการพัฒนาประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจของไทยนั้นน่ามีความก้าวหน้าในเชิงรูปแบบ เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาและสาระสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติจริงและเกิดผลประโยชน์ต่อสาธารณะ ยังมีปัญหาเนื่องจากนักธุรกิจและนักการเมือง ซึ่งมักเป็นบุคคลคนเดียวกัน มุ่งทำการเมืองแบบการเมืองภาคนักการเมือง อาศัยประชาธิปไตยแบบผ่านผู้แทนที่เปลี่ยนจากการเมืองแบบอำมาตยาธิปไตยหรือระบบข้าราชการประจำ มาเป็นการเมืองแบบนักธุรกิจการเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ซึ่งมุ่งรักษาผลประโยชน์ทางธุรกิจ ของตนหรือกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมหรือการส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชาธิปไตย การกระจายอำนาจ และการพัฒนาสังคมไทยให้มีคุณภาพสูงขึ้น ประชาธิปไตยแบบผ่านผู้แทนในสังคมไทยกลายเป็น “รัฐนิยม” ซึ่งหมายถึงการเห็นว่าเป็นปัญหาของส่วนร่วมต้องแก้โดยรัฐเท่านั้น โดยไม่คิดว่าประชาชนและประชาสังคมก็มีส่วนร่วมแก้ไขได้ ผลของการปฏิรูปการบริหารงานของภาครัฐซึ่งทำให้ประชาชนกลายเป็นลูกค้าหรือผู้รับบริการแทนที่จะเป็นพลเมือง (Laothamthat, A., 2008)

การเมืองภาคพลเมืองและกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน เป็นแนวคิดและหลักการสำคัญของการพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง และการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนแบบมีส่วนร่วม เป้าหมายของประชาธิปไตยชุมชน คือ การปลุกความตื่นตัว ปลุกความตระหนักถึงสิทธิความเป็นประชาชนของคนในชุมชนท้องถิ่น ตามสิทธิชุมชนในรัฐธรรมนูญ ให้คนในชุมชนลุกขึ้นมาปกป้อง ลุกขึ้นมาจัดการปัญหา และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง มีความเสมอภาคมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องของ

ส่วนรวม และเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องของประชาธิปไตยโดยตรง ทำให้เป็นประชาธิปไตยที่กินได้คือ ประชาธิปไตยที่สามารถแก้ปัญหาปากท้องของชาวบ้านได้จริง ๆ กระบวนการประชาธิปไตยชุมชนเป็น เครื่องมือหรือเป็นกลไกหนึ่งที่รวมคนให้มาเรียนรู้ร่วมกันมาแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และมาทำงานพัฒนา โดยมีมิติทางการเมือง คือ เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในระดับจังหวัด รวมทั้งยกระดับจิตของคนขึ้นให้มีความกล้าหาญ ให้มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อชุมชนของตนเอง และต่อนักการเมืองที่ได้เลือกมาด้วย (Roopsung, S., 2010) ประชาธิปไตยที่เริ่มต้นจากระดับฐานรากแม้ว่าจะต้องอาศัยระยะเวลาเพื่อพัฒนาแนวคิด และสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก และชุมชน หากสามารถทำได้สำเร็จจะเป็นการพัฒนาที่ ต่อเนื่องและยั่งยืนรวมทั้งเป็นการสร้าง และปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยแบบมี ส่วนร่วมให้กับ ประชาชน ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้ดำเนินการส่งเสริม การเมืองภาค พลเมืองและพัฒนาพื้นที่ต้นแบบประชาธิปไตยชุมชนหลาย ๆ พื้นที่ของประเทศไทย

จังหวัดราชบุรีแบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 104 ตำบล และ 975 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 112 แห่ง การพัฒนาการเมืองมีผลต่อการพัฒนาชุมชนใน จังหวัดราชบุรี การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เชื่อมโยงอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน พร้อมทั้งบูรณาการการพัฒนาของจังหวัด กับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งในระดับองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการหนุนเสริม ประสิทธิภาพการพัฒนาในพื้นที่ที่เข้าถึงประชาชน และทำให้มีพลังของยุทธศาสตร์พัฒนามากขึ้น โดยสิ่งที่สำคัญ และเร่งด่วนคือการบูรณาการทรัพยากรทั้งคน งบประมาณ ของระดับพื้นที่ในการ ขับเคลื่อนวาระการพัฒนาร่วมของจังหวัดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ นักการเมือง จังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษา พื้นฐานครอบครัวและมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ ทั้งนี้อาจ แบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามพื้นที่ที่เคยแบ่งเขตเลือกตั้งและมักใช้เขตเดิมเป็นฐานเสียงหลักหรือแบ่งเป็น กลุ่มตระกูล เช่น ตระกูลกลีนประทุม ตระกูลไกรคุปต์ เป็นต้น การเมืองมีลักษณะที่ยึดถือตัวบุคคล มากกว่าพรรค พรรคการเมืองไม่ได้รับความสำคัญเท่าใดนัก ฐานเสียงหลักส่วนใหญ่มาจากเครือข่าย นักการเมืองท้องถิ่นมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างแยกไม่ออก

การเมืองภาคพลเมืองในจังหวัดราชบุรี ยังไม่เข้มแข็ง จึงส่งผลต่อกระบวนการพัฒนา ประชาธิปไตยในชุมชนจังหวัดราชบุรี คือ ประชาชนบางคนยึดมั่นตัวบุคคลมากกว่าหลักการและเหตุผล ยังมีพฤติกรรมซื้อสิทธิ์ ขายเสียง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อผู้นำ ทั้งนี้ เหตุเพราะว่าประชาชนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อผู้นำ จนถูกผู้นำชุมชนโน้มน้าวได้ง่าย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา โครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัด ราชบุรี เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน ในด้าน 1) ประชาชนควรยึดมั่นอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีสำนึก ประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับการเมืองการปกครอง เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และติดตามการ

ทำงานของผู้แทน 2) ประชาชนควรสร้างอารยธรรมทางการเมืองที่ให้สิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้ง โดยไม่มีอำมาตย์จ้างลากจูง มีความละเอียดถี่ถ้วนเห็นความผิดจากพฤติกรรมการซื้อขายเสียงเป็นเหตุทำลายชาติ 3) ประชาชนควรใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เพื่อค้นหาข้อมูลที่เป็นจริงอย่างมีเหตุผล และมีวิจารณ์ญาณในการเสกสือโซเชียลมีเดีย 4) ประชาชนควรรับผิดชอบต่อสังคม และส่วนรวม เคารพผู้อื่น ประกอบสัมมาชีพ มีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งพาตนเองได้ เคารพความแตกต่าง เคารพความเสมอภาค เคารพกติกาและยึดหลักสาราณีย ธรรมปฏิบัติตามหลักธรรมจนเข้าถึงวิถีชีวิต ประชาธิปไตย หวังความเจริญแก่สังคม และประเทศชาติ และศึกษาเสนอแนะแนวทางการจัดการความรู้ในระบบราชการไทย ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้กับข้าราชการ อันจะส่งผลให้เกิดการให้บริการประชาชนที่สะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดราชบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. โครงสร้างพื้นฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม และด้านลักษณะทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดราชบุรี
2. การพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง 6 ด้านส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา ประกอบด้วย
 - โครงสร้างพื้นฐาน 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม และ
- 2) ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม
 - การเมืองภาคพลเมือง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบตนเองและพึ่งได้
- 2) เคารพสิทธิผู้อื่น 3) เคารพความแตกต่าง 4) เคารพหลักความเสมอภาค 5) เคารพกติกา และ
- 6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม
 - ตัวแปรตาม ประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ยึดหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นศูนย์กลาง 2) เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม 3) ยึดหลักความร่วมมือ 3 ฝ่าย (ท้องถิ่น ท้องถิ่นและชุมชน) 4) ต้องสอดคล้องกับวิถีของชุมชน 5) ต้องมีลักษณะเป็นกระบวนการและมีความ

ต่อเนื่อง 6) ต้องจัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนเพื่อเป็นกรรมการกิจการสภาในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และ
7) ประสานเชื่อมโยง เวทีตำบล จังหวัด ระดับชาติ เพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลัง

2. ด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดราชบุรี จำนวน 361,273 คน และวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน (โดยเลือกแบบเจาะจง)

3. ด้านพื้นที่ จังหวัดราชบุรี 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี, จอมบึง, สวนผึ้ง, ดำเนินสะดวก, บ้านโป่ง, บางแพ, โพธาราม และปากท่อ

4. ด้านเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการ เดือน มิถุนายน ถึงเดือน กันยายน 2566

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยส่วนหนึ่งเป็นการศึกษาจากเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือและอ้างอิงได้และการใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบ่งเป็น 3 ตอน

- แบบสัมภาษณ์เจาะลึกกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี 7

ด้าน

2. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

- การทดลองใช้แบบสอบถามสำรวจตัวอย่างจำนวน 30 ชุด ดำเนินการในช่วงวันหยุดราชการ จากนั้นผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดตามแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลการสุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ และเข้าพื้นที่เพื่อทำการแจกแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีทีมงานช่วยเหลือ และขอความร่วมมือจากประชาชนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยตอบแบบสอบถามระหว่างเดือน มิถุนายน ถึงเดือน กันยายน 2566 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปประมวลผล

- ผู้วิจัยนำข้อมูลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั่วไป เสนอเป็นเอกสารถอดความต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละท่านเพื่อพิจารณาความถูกต้องของข้อมูล หลังจากนั้นได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากการศึกษาครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามแนวทางวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- เมื่อได้รับแบบสอบถามที่มีความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล จำนวน 400 ฉบับ ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด แปลงข้อมูลที่ได้ในแบบสอบถามเป็นรหัสตัวเลข (code) ตามคู่มือที่เตรียมไว้ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อมูลในรูปของรหัสไปบันทึกในคอมพิวเตอร์แล้วทำการประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

- การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการอธิบายตีความข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสำรวจ โดยการวิเคราะห์ข้อค้นพบ และบทสรุปเรียงลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- สถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง โดยศึกษาในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและสังเคราะห์ได้ตัวแปรในงานวิจัยประกอบด้วย ปัจจัยข้อมูลพื้นฐาน และปัจจัยการเมืองภาคพลเมืองรวม 8 ด้าน โดยศึกษาการส่งผลกระทบต่อประชาธิปไตยภาคพลเมืองของชุมชนในจังหวัดราชบุรี 7 ด้าน การวิจัยประกอบด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและการแจกแบบสอบถาม ผลการศึกษาข้อมูลและผลสรุป เป็นดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 เพศหญิง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 และช่วงอายุ 20-30 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75

2. ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อตัวแปรด้านต่าง ๆ พบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยข้อมูลพื้นฐานและปัจจัยการเมืองภาคพลเมืองรวม 8 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=1.018) เมื่อพิจารณารายด้านจากระดับจากมากไปน้อย ได้แก่

1) ความรับผิดชอบตนเองและพึงได้ ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.852) พบว่า มีความสามารถในการตัดสินใจเรื่องของตนเองได้, มี

ความสามารถตัดสินใจเพื่อชุมชนได้, มีความสามารถในการจัดการปัญหาชีวิตส่วนตัวได้ และ มีความสามารถในการจัดการปัญหาของชุมชนได้ ตามลำดับ

2) เคารพสิทธิผู้อื่น ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$, $S.D.=0.850$) พบว่า ท่านยอมรับว่าทุกคนมีสิทธิแสดงพฤติกรรมที่ต้องการได้, ยอมรับว่าทุกคนมีสิทธิแสดงพฤติกรรมที่ต้องการได้, ทราบดีว่าทุกคนมีสิทธิเสมอกัน และทราบดีว่าคนเราสามารถคิดเห็นแตกต่างกันได้ ตามลำดับ

3) เคารพความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.66$, $S.D.=0.845$) พบว่า ท่านยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างเสมอ, ยอมรับฟังความเห็นที่แตกต่าง แม้จะไม่เห็นด้วยก็ตาม, ให้เกียรติกับคนที่เห็นต่างกับท่านเสมอ และไม่รังเกียจคนที่มีความเห็นแตกต่าง ตามลำดับ

4) เคารพหลักความเสมอภาค ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$, $S.D.=0.758$) พบว่า ท่านเห็นว่าคนทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่ากัน, เห็นว่าคนทุกคนควรได้รับความเคารพเท่ากัน, ท่านเห็นว่าคนทุกคนมีสิทธิได้รับบริการจากรัฐเท่ากัน, และท่านเห็นว่าคนทุกคนควรได้รับโอกาสในชีวิตเท่ากัน ตามลำดับ

5) เคารพกติกา ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$, $S.D.=0.750$) พบว่า ท่านเห็นว่าการทำตามกฎหมายเป็นสิ่งดี, ท่านปฏิบัติตามกฎหมายเสมอ, ท่านเห็นว่าการกติกาสังคมที่ทุกคนเห็นพ้องกันเป็นสิ่งดี และท่านเห็นว่าทุกคนควรทำตามกติกาสังคมที่เห็นพ้องกัน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, $S.D.=0.80$) พบว่า ท่านเห็นการเคารพผู้อื่นในสังคมเป็นสิ่งดี, ท่านเห็นการเคารพความแตกต่างของคนเป็นสิ่งดี, ท่านเห็นการเคารพความเสมอภาคของคนเป็นสิ่งดี และท่านให้ความร่วมมือและร่วมในการแก้ปัญหาส่วนรวมเสมอ ตามลำดับ

7) โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับกลาง ($\bar{X}=3.33$, $S.D.=1.095$) พบว่า ให้โอกาสในการทำกิจกรรมสังคม, ให้โอกาสในการเลือกทำธุรกิจส่วนตัว, ให้โอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม และให้โอกาสในการเลือกอาชีพ ตามลำดับ

8) ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับกลาง ($\bar{X}=3.28$, $S.D.=0.996$) พบว่า เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ร่วมกัน, เอื้ออำนวยต่อการแก้ปัญหาร่วมกัน, เอื้ออำนวยต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้งานร่วมกัน ตามลำดับ

และความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี 7 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.95, S.D.=0.865) เรียงลำดับจากมากไปน้อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านยึดหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นศูนย์กลาง เมื่อพิจารณาตัวแปรตามในรายละเอียด พบว่า คิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.25, S.D.=0.844) พบว่า ท่านมักมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในชุมชนเสมอ, ท่านยอมสละเวลาส่วนตัวเพื่อทำงานชุมชนเสมอ, ท่านยอมสละแรงงานในการดูแลหมู่บ้านและชุมชนเสมอ และท่านยอมสละเงินเพื่อการดูแลหมู่บ้านและชุมชนเสมอ ตามลำดับ

2) ด้านเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.12, S.D.=0.907) พบว่า ท่านได้รับโอกาสในการร่วมวางแผนสำหรับชุมชนเสมอ, ท่านได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชนเสมอ, ท่านสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อชุมชนหากต้องการ และท่านเห็นคนอื่นสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อชุมชนได้เสมอ ตามลำดับ

3) ด้านยึดหลักความร่วมมือ 3 ฝ่าย (ท้องที่ ท้องถิ่นและชุมชน) ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.90, S.D.=0.709) พบว่า ท่านได้เห็นความร่วมมือของเอกชนกับภาครัฐในท้องที่เสมอ, ท่านได้เห็นความร่วมมือของชุมชนกับภาครัฐในท้องที่เสมอ, ท่านได้เห็นความร่วมมือของชุมชนกับเอกชนในท้องที่เสมอ และท่านเห็นความร่วมมือระหว่าง ชุมชน ภาครัฐ และเอกชน อยู่เสมอ ตามลำดับ

4) ด้านต้องสอดคล้องกับวิถีของชุมชน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.70, S.D.=0.870) พบว่า ชุมชนของท่านให้ความเคารพต่อสิทธิส่วนบุคคล, ชุมชนของท่านให้ความเคารพต่อความแตกต่างทางความคิด, ชุมชนของท่านให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกติการ่วมกัน และชุมชนของท่านมีการปฏิบัติต่อกันอย่างให้เกียรติเสมอภาค ตามลำดับ

5) ต้องมีลักษณะเป็นกระบวนการและมีความต่อเนื่อง ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.65, S.D.=0.818) พบว่า ชุมชนของท่านสนับสนุนการเคารพซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง, ชุมชนของท่านสนับสนุนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง, ชุมชนของท่านสนับสนุนการตัดสินใจร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และชุมชนของท่านสนับสนุนให้ยอมรับความแตกต่างอยู่เสมอ ตามลำดับ

6) ต้องจัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนเพื่อเป็นกรรมการกิจการสภา ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.60, S.D.=0.907) พบว่า ชุมชนมีกลุ่มคนที่ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง, ชุมชนมีกลุ่มคนที่ทำงานเพื่อรักษาสีทิวของสมาชิกอยู่

เสมอ, มีกลุ่มคนที่ทำงานเพื่อดูแลให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างได้ และมีกลุ่มคนทำงานเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันแบบเสมอภาคอยู่เสมอ ตามลำดับ

7) ประสานเชื่อมโยง เวทีตำบล จังหวัด ระดับชาติเพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลัง ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.900) พบว่า ชุมชนของท่านมีการประสานงานกับชุมชนอื่นเสมอ, มีการประสานงานกับเครือข่ายระดับสูงขึ้นไปเสมอ, การประสานงานทำให้เกิดความเข้าใจและร่วมมือกันเสมอ และการประสานงานทำให้เกิดความเคารพซึ่งกันและกันเสมอ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้วยสถิติถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise จากโครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมืองที่มีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี จากการวิเคราะห์เพื่อหาค่า VIF (Variance Inflation Factor) ซึ่งพบว่าอยู่ระหว่าง 1.0 ถึง 1.99 ซึ่งมีค่าต่ำ (ค่าน้อยกว่า 2.0) ไม่แสดงถึงปัญหา Multicollinearity ในระดับรุนแรงระหว่างตัวแปรอิสระ หลังจากทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise ด้วยโครงสร้างพื้นฐานและการเมืองภาคพลเมือง รวม 8 ด้าน ที่มีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรี (Y) ในภาพรวม โดยใช้ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ตัวแปร โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม (X_1) ความรับผิดชอบตนเองและพึงได้ (X_3) เคารพหลักความเสมอภาค (X_6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.512 0.402 0.372 และ 0.315 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.94 สามารถทำนายผลได้ร้อยละ 88 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ $\hat{Y}=9.032+0.512(X_1)+0.402(X_3)+0.372(X_6)+0.315(X_8)$ สำหรับสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์จากมากไปน้อย ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม (X_1) ความรับผิดชอบตนเองและพึงได้ (X_3) เคารพหลักความเสมอภาค (X_6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.658 0.441 0.334 และ 0.312 ตามลำดับ สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้ $\hat{Z}=0.658(X_1)+0.441(X_3)+0.334(X_6)+0.312(X_8)$

4. แนวทางเพื่อการปรับปรุง ในภาพรวมควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมกันตัดสินใจร่วมกัน โดยผ่านกิจกรรมด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาแนวคิดและการแสดงออกที่สอดคล้องกับการเมืองภาคพลเมือง แบบค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากเป็นเรื่องละเอียดอ่อน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นกลไกภาครัฐได้แสดงบทบาทสำคัญในการเป็นคนกลางที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองของกรณีศึกษา โดยคำนึงถึงการให้สิทธิกับประชาชนท้องถิ่นและชุมชนให้มีส่วนร่วมและเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thananithichot, S. (2012) ศึกษาเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมืองไทย ในด้านเคารพกติกาส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับ Thewanaruemikul, P. (2013) ที่กล่าวว่า ประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ ประชาชนจะต้องเป็น “พลเมือง” ตามระบอบ ประชาธิปไตย การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่เพียงแต่จะต้องมีกติกาหรือรัฐธรรมนูญที่จะกำหนดรูปแบบหรือระบบ ที่ใช้ในการปกครองประเทศภายใต้หลักการดังที่ได้กล่าวมาเท่านั้น และด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับผลงานของ Thewanaruemikul, P. (2013) ที่ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม-สังคมหรือประเทศชาติมิได้ดีขึ้นหรือแย่ลงโดยตัวของมันเอง ที่สังคมแย่ลงไปทุกวันนี้ เป็นเพราะการกระทำของคน นอกจากนี้ด้านการพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนในจังหวัดราชบุรีในภาพรวมพบว่าโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม ความรับผิดชอบต่อตนเองและพึงได้ การเคารพหลักความเสมอภาค และ ความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมเป็นตัวแปรสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Samkosad, W. (2011) ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ ไม่ใช่เพียงแต่มีรัฐธรรมนูญที่ดีเท่านั้น แต่ประชาชนจะต้องเป็น “พลเมือง” ตามระบอบประชาธิปไตย ด้วย คือความรับผิดชอบต่อและเคารพในหลักการความเสมอภาค ด้านยึดหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นศูนย์กลาง พบว่าเป็นแนวคิดที่สำคัญกล่าวคือเมื่อประชาชนในชุมชนมีความรักและดูแลหมู่บ้านชุมชนของตนเองอย่างดีจะนำมาซึ่งการพัฒนาประชาธิปไตยที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Mansap, S. (2007) ศึกษาและสรุปผลได้ว่าการพัฒนาประชาธิปไตยที่ได้ผลเริ่มต้นจากการที่ประชาชนยึดหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเองเป็นจุดศูนย์กลางในการพัฒนา ก่อน จึงจะนำไปสู่การพัฒนาที่กว้างขึ้นถึงระดับประเทศต่อไป ด้านเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม งานวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางสังคมต่างๆ เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการพัฒนาประชาธิปไตยระดับพลเมือง การวิจัยพบว่าประชาชนตัวอย่างที่ศึกษามีการร่วมกิจกรรมทางสังคมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pinprathip, P. (2008) ที่พบว่า ในพื้นที่ประชาชนมีการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีการร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการพัฒนาประชาธิปไตยระดับพลเมือง ด้านยึดหลักความร่วมมือ 3 ฝ่าย (ท้องถิ่น ท้องถิ่นและชุมชน) พบว่า ประชาชนตัวอย่างมีการร่วมมือกันในลักษณะ 3 ฝ่ายอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประสานงานของตัวแทนจากภาครัฐ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการค้นพบสอดคล้องกับแนวคิดของ Phra Tam Pidok, P.A. (2000) ศึกษาการประสานงานและการยึดหลักการร่วมมือ 3 ฝ่ายจะเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ด้านต้องสอดคล้องกับวิถีของชุมชน พบว่าความสอดคล้องกับวิถีของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ โดยชุมชนควรมีวิธีการ

ดำเนินชีวิตที่เป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกด้านประชาธิปไตยระดับพลเมือง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อสรุปของ Roopsung, S. (2010) ที่พบว่าวิถีของชุมชนที่นิยมการใช้อำนาจและขาดการเคารพสิทธิระหว่างกัน จะไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยระดับพลเมืองได้ ดังนั้นความสอดคล้องกับวิถีของชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ด้านต้องจัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนเพื่อเป็นกรรมการกิจการสภาในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในการทำหน้าที่และหรือการอาสาทำหน้าที่แทนกลุ่ม เป็นตัวอย่างหนึ่งของแนวคิดการเมืองภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นตัวแทนของหมู่บ้านหรือชุมชนในการร่วมกิจกรรมทางการเมือง เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยภาคพลเมือง จากงานวิจัยมีทิศทางไปทางเดียวกับความคิดและนักวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง “ประชาธิปไตยชุมชน” โดยสภาพพัฒนาการเมือง สอดคล้องกับ Thewanaruemitkul, P. (2013) ที่เสนอว่ากลไกขับเคลื่อนดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และฝึกฝน ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้และพัฒนาคุณสมบัติด้วยตนเอง และด้านประสานเชื่อมโยง เวทีตำบล จังหวัด ระดับชาติ เพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลังพบว่า การร่วมกิจกรรมของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองผ่านเวทีของศาลาประชาคมที่จัดขึ้นและจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันของประชาชน มีการจัดเวทีสัมมนาพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยภาคพลเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ Boonsuaykwan, R. (2013) ศึกษาว่าการประสานเชื่อมโยง เวทีตำบล จังหวัด ระดับชาติ จะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลังต่อการสร้างระบบประชาธิปไตยผ่านการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างมีพลังสูง

ข้อเสนอแนะ

- 1) เพื่อสนับสนุนการยึดหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นศูนย์กลาง การดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามควรเพิ่มการให้ความรู้และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนมากขึ้น
- 2) เพื่อเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ควรมีการเปิดเวทีให้สมาชิกของชุมชนได้แสดงความคิดเห็น
- 3) การวิจัยและการเก็บข้อมูลในครั้งถัดไป เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ชัดเจนควรมีการเก็บข้อมูลด้วย กลุ่มสนทนาจากกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการสอบทานความถูกต้องของข้อมูล

References

- Boonsuaykwan, R. (2013). Civic politics: review of literature to create indicators or indicators of civic politics. *Journal of Humanities and Social Sciences Rajabhat University Surat Thani*, 6(2).
- Daniel Arghiros. (2001). *Democracy, Development and Decentralization in Provincial Thailand*. Great Britain:Biddles Ltd.
- Laothamthat, A. (2008). *Civil politics*. (2nd edition). Bangkok: King Prajadhipok's Institute
- Mansap, S. (2007). Education to create citizens: the foundation of civic politics. *Journal of the King Prajadhipok's Institute*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- Phra Tam Pidok, P.A. (2000). *Buddhadhamma, revised and expanded edition*. (9th edition). Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya.
- Pinprathip, P. (2008). *Strong communities and civil society*. Bangkok: Sri Muang Printing
- Roopsung, S. (2010). *Community democracy*. Documents from the Office of the Political Development Council. King Prajadhipok's Institute.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row
- Thananithichot, S. (2012). *Creating national reconciliation: a case study of South Korea*. Bangkok: Office of Research and Development. King Prajadhipok's Institute.
- Thewanaruemitkul, P. (2012). *Education to create citizens*. Thammasat University. Sanya Thammasak Institute for Democracy.
- Thewanaruemitkul, P. (2013). *Handbook for organizing activities in subjects to create "citizens" in a democratic system*. Workshop documents "Techniques for organizing citizenship teaching into practice" 15 March 2013.